

Nr. 14.

Brasovu,

16. Februarie 1858.

Gazeta ese de döe ori pe saptamana, adeca: Mercurea si Sambeta, Föie'a candu se va puté. — Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate anu 5 f. m. c. inla-trul Monarchiei.

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

B A N A T U .

Janovă (lenga Temisióra). Pe candu din tōte partile locuite de romani ni se impartsiesc prin diurnalistică nōstra sciri imbucurătoare despre zelulu, cu care si in cele mai scapatate comunitati se cladescu scoli si se imbunatiesce starea loru in ori si ce respeptu; — nu intrelasaramu si noi a sucure acestui scopu mantuitoriu, ci prin diliginta neobosita staruiramu a midiloci edificarea unei scoli spatiiose si solide, care doru 'lu si vedemu realizatu, avendu astadi o scola cu multu mai buna, mai maretia si mai corespundietore cerintelor seclului in care vietihu, decatu ceea ce o avuramu pene aci. — Aceasta se deschisa cu finea lui Decembre an. 1857 cu distinsa solenitate. Prea onorati Domni preoti locali esecutandu in trenta santirea apei si stropinduo dupa prescrisele relegei, binecuvantara cu parintesci cuvinte pre poporulu adunatu intr'o multime ce'i manifesta adeverata plecare spre efectuarea astorui sapte laudavere, respicandule folosul purceditoriu din nobila loru saptă ce o vedu cu ochii, si indemnandu'i ca de aci inainte inca cu indoita sergintia sa tramita pruncii sei la scola, cu atatu mai vertosu, cu catu acesta chiaru prea gratiosulu nostru monarchu prin egala sa amore catra tōte poporele de sub sceptrulu seu nu numai o pretinde, ci si impune poporelor sale, cultura si desvoltarea tinerimeei ca o detorintia ne'ncungiuvara. — Intraceea afara piulitile satesci se descarcara de immultite ori, salve menite spre glorificarea acestui actu prea stralucitu.

Dupa aceea scolariulu Nicolau Danile multiam cu cuvinte prepotrivite preabunului nostru Imperatulu Franciscu Josifu I., caci sprijinesce poporulu romanu adeveratu parintesce in tōte pasurile ei tientore spre cultura; multiam prea stralucitului D. consiliariu si inspectore scolariu Constantin Ioanovicu, carele cu neadormita vighiere staruire a cresce, a propaga cultura poporului romanu, si prin a carui deosebita statuire se efectui si in comun'a nōstra reedificarea scolei; — — eara scolarii Ioane Stănescu, Dimitriu Ratiucu si Dimitriu Pecurariu — binecuvantara cu ardore fiasca pre parintii sei, pre fratii sei, pre maicele sale si pre invetatoriu seu Dimitriu Regepu, caci toti cu unanimitate ou crutiara nici o jertfa, numai ca se pōta reesi la scopulu celu vedu acum in realitate, si rugandu provedintia cereasca, ca se le incunune viati'a cu ani numerosi si soluti de grisi, le cerura ajutoriulu, ca ingrijindu pentru crescerea loru se pōta ajunge si densii candu se esecute astfelui de fapte folositore si pline de virtute.

Tot demnitarii comunei, patrunsi de importanta acestei solenitati, asistara cu o via impartasire, observandu ca staruintia loru in causa acesta asta asia energica sprijinire la poporulu comunitatei, si vediendusi succesulu osteneleloru sale cu multu mai maretii de catu cum asteptau; — apoi si ei insii imbarbatara pre pruncii sei, ca cu diligentia sa frequentă scolă, scolarii nu'si trecura din detorintia a le promite cu siésca pietate, ca se voru face demui de chiamarea cei caracterisdie. Si cu dreptulu, ca vediendu pruncutii, ca in locul unei casiutie abia observabile de trecatori sta astadi unu edificiu grandiosu si splendidu, cu renoita sirgintia si cu o mandria secreta se nutrescu din sorgentele dulceloru sciintele cu atatu mai vertosu, cu catu iubirea de cultura a parintiloru sei o vedu documentata chiaru cu fapt'a.

Fininduse acestu actu solenelu, multimea adunata si autoritatatile comune pline de bucurie si cu o indestulare se resirara la ale sale intre resunetulu melodiosu alu imnului popolaru, ce'lui canta tinerimea

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si pe anulu intregu 14 f. Se prenumera la tōte postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 5 cr. m. c.

scolara cu o insufletire nedescrivibile. — Deie provedintia divina, ca poporulu romanu pretutindenea sa se indemne a'si redica scoli bune si duravere, si cultura lui nu va mai da atunce de pedeci, ci va pasi cu pasi gigantici la tienta dorita de toti, — la universala lui desvoltare si luminare. —

Unu amicu alu Romanilor u.

Viena, 17. Februarie n. 1858.

(Urmare din Nr. tr.)

Domnialoru sunt de comunu cam reu provediuti si siliti a tiene cornele plugului, a intorce la fenu si a. m.; sera venindu acasa ostenu nui mai vine se liee Gazeta ori si Telegrafulu in mana, dar' chiaru candu ar voli sesi procureze una sau alta foia romana, ii lipsescu midilōcele, unii n'au 10—12 fr. sesi faca o reverenda. — Asia ratiotinéza unii. Care voiesce a se convinge despre acea ca si preotii meseri potu prenumera si lege diurnale romane merau in „Vallea Hatiegului“ unde in o calatoria ce o facu din B. catra casa, manandu la unu preotu romanu (unitu, ca se siu intielesu) tare m'amur miscatu de meseritatea lui, inse o foia ce o dierii pre mes'a mi rapi atentione, mergundu mai aprōpe vediui ca e Gazeta, 'lu intrebaiu (pre D. preotu) au dora e prenumerata la Gazeta? Si ce respunsu incantatoriu primii! „Dumnedieu selu tien'a pre fostulu D. vicariu“ (S. M.) ca nea indemnatu la acesta in sine mica, dar' pentru „noi mare intreprindere, caci celu putien Dumineca ne mai petrecem cu celirea ei,“ asemenea casuri vei asta destule in acestu vicariatu, si speram ca prin zelulu Dn. vicariu prezinte se voru immulti. — Se mai ascultamu disa altui intieleptu: pentru se tienu Gazeta ori Telegrafulu (bani lapelati disa Domnialui) caci in Wanderer si O. d. P. mai nainte potu se citescu noutatile comunicate de catu in Gazeta, apoi si candu eram prenumerata numai sciu catu de neregulat primeam foile, cate 3—4 numeri odata (causa e postariulu), unui asemenea romanu nu multe su de respunsu: „Parcendum est animo miserabile vulnus habenti.“ —

Preot din Banatu dice ca Gazeta se teme se o tien, ca li se opri se prin unu fulgeru de catra Carlovitz si Verschetz; totu asia si unulu din Bucovina, — apoi unu barbatu din Ardealu imi respuse ca elu pena an. 1855 era nedespartita de Gazeta si acum o citescu cu doru, cu tōta manipularea — in contra ei; altii earasi te imbarbata dicundu; adeveratii amici se vedu candu se asta cineva ajutandu la lupta; deacea se nu amanamu a sprijini organulu acesta din respectari, cace orce furtuna a lui cade si pe noi. De acestia se ne tienem cu totii, din ce temeu, vomu vedé negresitu. — Asia mi se escusara doi P. intrebatu de ce nu tienu Gazeta? Apoi cate si mai cate poti se audi dela unii dintra Dloru. Neguigatorii si arendatorii su preocupati, nu potu se se ocupe cu diurnale (pentru Wand. s. a. au timp). Agricultorii inca nusu pregatiti pentru diurnale politice; mai remanu oficialii, Domnialoru inca citescu multi diurnalele scrise in alte limbi spre deprindere; eram pre aici se uitu pre D. dascali, se audim: unu domnu din Banatu a disu, ca elu invetia pruncii de

*) Acestu demn barbatu si a facutu numele nemuritoriu in anele vicariatului din Hatieg, prin mai multe merite ce lea facutu, dintre cari siene iertatu a aminti numai scolă pedagogica din Hatieg cu doi profesori, a carei stare inse deveti cam critica dupa mergerea D. v. S. M. Speram ca D. vicariu de acum (dupa cum de o parte scim) o va aduceo la starea de mai nainte. —

20 ani fora de a mai citi Gazete, si totusi ia succesu crescerea discipulilor; cumca putemu afla mai multi de acestia, cati frundie si erba znuui indoiela. La fine corespondintele adauge oserbare, ca cei atinsi se nu li ie in nume de reu unele cari potrivit nu le voru pre place, de altumintrea reflesiunile ori caruia le asteptu bucurosu, de voru meritata respunsu; acela va urmara.

I. O., unu banatianu.

TRANCILVANIA.

Брашовъ, 27. Феврварія п. (Май тълте.) Din mai тълте локхръ се аздѣ totъ штірі днптрієтътобре ші дпсевфътобре de дн-гріжіре. — Фріглѣ, каре пъ mai вреа а днчета пічі не ма noї, adзсе тълтъ давпъ атътѣ дн віте кътѣ ші дн съпътатеа пазне-риешвлѣ. Токма акът, къндѣ аштептъ верчіне сосіреа прітъ-врел, се афлъ ші тацістратвлѣ дн wedinцъ компътъ къ компні-татеа къшнпаци а провѣдѣ пе съръчіме къ вр'о 150 стъжнї de лемпе ші al днлесні кълецереа вреаскврілорѣ сѣд а рѣтілорѣ зокате de пріп пъдзр'. — Фрътбось фантъ давпъ впѣ церѣ атътѣ de кътплѣтѣ, каре къ тоте къ с'а mai тълтѣ пъцітелѣ, дар totъ пъ mai вреа а днчета. —

Жърпалеле ші штіріле прівате adăkă о швейцаре de жертфе, каде де пынг зпіл течепації дп фавореа шкóлелорд ші а ұнаин-тэріл респектівілорд лорд. Дп Biena се mai ръдікъ дпкъ 8пѣ цімпасії къ жертфе прівате, се факѣ лотерії de сүте de галбіні дп фавореа сърачилорд де аколо. Маiestьціле Сале ұші пысеръ mai шале сервісе але сале, спре а спорі венітвль пептръ паз-перісмѣ. — Дп Ըлгарія тағпаций жертфескѣ гросъ пептръ літе-ратаръ ші іностітуте. Дп Кечкеметъ с'а ділтемеіетъ пе деплінѣ 8пѣ цімпасії реф. къ жертфе ші колекції. — Дп Трансильвания се adănapъ пріп необосіта стървіндъ ші провокаре а Есчел. С. Dn. епіскопъ р. кат. пынъ актъ 58,175 фр. т. к. ші 4 галбіні пеп-тръ ръдікареа цімпасізмѣ суперіорд дп Чік-Шомъло. — Графъ E. Miko а mai дървітъ 4000 фр. пептръ шкóла реформатъ din Клужъ, алте 400 фіор. пептръ чеа din Сігетъ ші тръміте кърці фолосітбре пептръ тóте шкóлеле реформате din Apdealъ ші а-пымітъ декбрұндъ „брошвріле Шараспатақ.“ Аль. Банfi дърві 300 фіорині пептръ школіле реформате. Сашії факѣ асеменеа; штімѣ къте шіл аж лъсатъ нымаі 8пѣ Декер пептръ шкóлеле де аіч. —

Фіене ертатѣ а дисемна къ ачёстѣ окасіоне ка пріп треактѣтѣ: Ծнггрї реформаці пе лъпгъ че съпт ші чеї таї пътъроши din тóте конфесіоніле релегіосе апкепе (ла 500 міл.), апої аѣ ші ткблелє челе таї тьлте, таї въне ті таї віне дпзестрате, пъ пътай къ фондэрї дп бапї, чи ші къ тошій фримбосе ші багате. Маї дп сквртѣ, реформаці дпші даѣ еї шіеші, пъ аштептѣ ка съ ле піче твра дп гбръ. — — —

Unde ne sunt tăcăpădii poștării, cărui sъ пътчетеze а не
дисципла респектъ de гръжъ пъримечскъ ші інімъ лібераль. Ка-
фепомениile de рапі vezі къте въвъл ешіндъ къ къте о фундъч-
не, къ къте въвъл къпіталашъ не съма інстітуціонеї, съё алѣ чева
ажъторів; дисъ чеа маї таре парте тотъ атъпъ віпефачеріо din
zi дн zi, пъпъ 'п вртъ — ші апої дыпъ търте ажъпгъ плапеле
доръ а се префаче дн апъ ші къ авереа ресасе de ei се'пграшъ
пътмай вр'o 2, 3 рзденіш ші къ еле пере ші амінтіреа тăcăпăд-
доръ, каріи фіиндъ дн віацъ дні пропагнъ ші апромітъ а фаче атъта біпе
пептъръ пъблікъ. — Мăcăпăдii чеї адвеверацъ нъ аштептъ съ трéкъ
zi din zi; ei се динъ de провербівлъ: bis dat qui cito dat; vix
dat qui munera tardat. — Ної дикъ не динемъ de ачеста ші
зичемъ: „N'авемъ тăcăпăд! Фачеци каре кътъ пътеді, аднаці
съме din denapі ші нъ вітацъ авъ жертвоі пептъръ дпайлтареа къл-
тре! Вої пептъръ вої.

— **Лп** **Бнгарія** а **лпчептв** а се пъвліка стареа марциалъ сеъ дрептвълъ статарів **лп** коміт. Веспрімъ ші **лп** Толна пентръ несігіртатеа de лотрії, пентръ але къородъ капете с'аъ арвікатъ премії дела 100—1000 фр.

АСТРИА. Biela, 22. Феврвар 18 п. (Date статистиче
которчiale.) Оричне аре пофтъ de a ждека стареа de астъзі а
котерчівлі постръ, съ пъ'ші прецете а ля до бъгаре de симъ
пътни кратътъреле шифре статистиче:

Прецвѣтъ тъгъородъ търфилоръ имортате din церѣ стрѣпне до цвѣріе австріаче престе тогъ до априлъ 1856 а фостъ:

289,431,302 фр.

Алѣ челорѣ еспортате (пътai de) 251,435,600 фр.

Алѣ імпортаціеї по апвѣ 1857 281,932,922 фр.
Алѣ імпортаціеї по апвѣ 1858 284,242,422

Cronica straina.

BRITANIA MAPE. Londonă, 22. Фебр. (Депеша телеграфиче.) Еаръш чнѣ евенітжнтъ таре шї пеаштептатъ. Бомбаде лї Пиорри нѣ аѣ фостѣ ѣп старе de a рѣструпа пе Наполеонѣ, аѣ тръптїтѣ ѣпсъ пе чпѣ министерія ѣптрегъ din Британия таре.

Ері 21. minистерівля птрегъ к Лордъ Пал-
терстонъ п Франтеа л ш д т е д и м и с и з н е а; е в р
р е п и н а о п р и м.

Астъзі рецина клемъ пе Лордвлѣ Дерві ла сине
ші флѣ фисърчинъ къ фтоткміреа впії министе-
рів поѣ.

Каре а фостѣ таї дн сквртѣ какса пеаштептатсі къдеpl а министеріалѣ енглезескѣ? Ачесаш а фостѣ таї дн сквртѣ, къ министеріалѣ а прописѣ парламентѣлѣ впѣ проєктѣ de леце (алѣ кърї вкпринсѣ везїлѣ дн впвлѣ din Нрїл тр.), прїп каре се пъреа къ дрептвлѣ de асилѣ ар сїферї брешче тікшораре дн фавбраре **Імператвлї Наполеонъ**. Надіенеа с'а докларатѣ шї а протестатѣ дн коптръ шї а челеї таї тічї зѣбре de тікшорърї а дрептврілорѣ сале нѣ вѣтаї прїп жърпалеле сале челе пътерпіче, чї totd одатѣ прїп о таїорїтате парламентарѣ de 234 днконтръ ла 215 министеріал. — Політіїл кредѣ, квікъ прїп ачестѣ евенітжнтѣ аліанда Англіеї къ Францїа е сгдбітѣ din темеліле сале; пеп-тркъ министеріалѣ чеїл пої нѣ вѣ таї вреа с'ї факъ оріче п-таї пе пльчереа лвї Наполеонъ. —

— Лордъ Палмерстон ші Компания індікъ. Амъ възьтѣ къ окїи къмъ се фолосескѣ губернеле династіче de лорпред-
піврѣрѣ спре а'ші лортири ші лъді інфлакінда кіарѣ ші къндѣ алжіл
се лічёркъ ало мъртврї ші лорфѣна ка съ пѣ лорбѣ че totch' че
аѣ лін перспективѣ а лігідї. Истеріле впітѣ але династіелорѣ пѣ
піртъ акюті пічі о фрікъ de революціоні чівіле; еле се штіл лікъ
фолосі спре лортиреа са кіарѣ ші de ресебіе чівіле, каре адеце
ле ші провобѣ, центрка съ'ші доведескѣ препітернічія къ пъдъ-
ширеа лорѣ de пѣ алтфеліз кіарѣ ші къ ажторія аліатѣ. -- Аче-
стеа аѣ волбрѣ акюті ші центрѣ Англія, каре de ші со небои mai
de твлтѣ а мъртврї пітереа компаніеі індіче, тотшій пъпъ акюті
лікъ пѣ се лічеркѣ аї атента автономіа еї губернare; акюті
лікъ еакъ лакрвлѣ devonі ла manіvлаціонеа de съсѣ. Англія ва
еші вікторібѣ лін India, дѣкъ пѣ алтфеліз, кіарѣ ші пріп inter-
венцію аліатѣ, фіе ачеста кіарѣ ші dia нартеа Rscieі ші атпчі
пітереа ші інфлакінда компаніеі ва трече лін cradisъ dicпъррѣ.

Л. Налтерстон пропусе щі впів більше de реформъ та губернаторъ індікъ, впів проєктъ спре скопівлъ всіхъ атісівъ, та парламентъ енглізъ та 11. Фебр. Але проєктъ ласъ елъ ашесъ-тінте мокале але компанії не атінсе, дисъ къ атітъ таі таре вреа а реформа не губернаторъ індікъ, каре щі аре скажівлъ съ Ѳн Londonъ, „East-India-House.“ Щінъ актъ се афла та Londonъ о кврте de директорі, карій ераш алеши de компанія індікъ дінтре бъргадії чеі таі репутації щі таі інтересаді пентра просперареа еі, щі кврте ачеста аве півніжні півтере консулататівъ фадъ къ губернаторъ мокале din India щі та Londonъ сксерца ва тотъ шіжлочіреа тутре ътвеle губерніе, десь портеле състѣбре, дімпрезпъ къ контролоръзъ. Більшъ de реформъ пропусе актъ та мокале кврдеі впів консілівъ де бъргадії щі впів пресидентъ та капві, каре апої се фіе щі миністръ кавінотвілі. Миністралъ ачеста апої съ щі denamtéскъ сінгіръ впів секретарівъ, каре се аль скажівъ щі воткъ та каса деңгатаділоръ. Пресидентъ се фіе міністръ реєспублікъ пентра India щі отържреа які се фіе къ валоре, кіардъ щі къндъ консілівлъ с'ар опгне. Консілівлъ се фіе алеши де король не 8 арі, щі, дікъ консілівлъ нь с'ар фівоі къ тескіріле пресидентълі, съ речівъ атъта фрептъ пітмал, ка съ щі формулезе опірівнаа та скрісівъ. — (Ba 80ma.)

ТӨРЧІА. Боспіа ші Херцеговіна, 20. Фебрваріш.
Пънъ ла 11. Фебр. се таі ұлтжыларъ нытай ловірі тързите.
Кк тбте ачестеа Херцеговіна тогъ е ръсклатъ; ұп Албанія
колкіе ұлфірікошатъ. Daniilъ Петровіч прінцемъ Монтенегрьвлъ а
мъпъдатъ маска кк тоталъ, ші ақыт елѣ тріміте пе фацъ 4000
артаці ұп контра төрчілоръ ла Забчі ші Крвешіца. Крещтініл
аё ұлкісіх пе Етем Бей ұлтр'о фортърэцъ. Оторвріле ші қрзі-
тілде ұлтре крещтініл ші төрчі се ұлтлдескъ пе зі че тердце. —
Проприетарії de тошій de леңеа тохамеданъ ғылъ каре үндө
потъ, еаръ локвіцелс лоръ се префактъ ұп чепашъ. — Преписыл
кыткъ Ресія спріжінеште ші ауджъ революціонеа крещте кк а-
тътв таі вәртосы, къчі Daniilъ Петровіч еърш а ұлчепятъ а
траце ажисторів de бағі дела Ресія. — Се таі спене, кыткъ а-
кыт Австрія с'аръ ә ұлвоітъ кк Порта, ка ачеста съ окнє
Монтенегрьвлъ тілігъреште, чеес че ла ап. 1853 ны а сферітъ,
чі протестатъ прінцепералдакъ Лайірғен. —

(Lloyd, Wanderer, Oestr. Zeitung.)

RУСIA. *Petercszprgă. Despre sterzerea склъвіє. (Ортмаре din Np. tr.)*

Спра десвълреа ші аплікація ачесторѣ пріпчіїл ұн тóте атъпштеле лорѣ, есте de пеапъратѣ а се лва ұн консідерадіе үртъбрелі обсервациі:

1) Оборълъ църапълъ (усаведкаia оседлоост) се компоне din каса, вордеівлъ саѣ коліба че о локзеште къ ограда ші челе атъпштате de ea, към ші de гръдинъ къ totъ пошълъ къпрісъ свъ гардъ.

2) Дрентълъ de пропріетате ліберъ ші дрентълъ de пропріетате аспра оборълъ нъ ворѣ фі къштігате de кътъ църані, де кътъ дъпъ плата че ворѣ фі зрататѣ къ плата ұн кърсълъ стъреі лорѣ транзиторії, а знеі съме, кареа нъ ва требві съ трекъ de валореа реалъ а пътълъ къпрісъ ші къштігатѣ декътрѣ ឱ ұн денілъ пропріетате.

3) Астъ плать ва нътѣ фі фъкътъ орѣ въпеште саѣ ұн лакърѣ партікларе ші пеатжрнате de ачеле че църапілъ свот даторі съ есекътезе свъ форма de плать пептъръ пътълъ (боерескъ) кареле лі есте datъ спре фолоосіпъ, ұн пътереа § 3 din артіклъ de фадъ.

4) Афартъ de оборѣ, тóтъ чеозалатъ ръшъшіцъ а пътълъ требве съ фіе ұнпърдітъ дъпъ ұнпърдіреа үсчфркълъ сълъ, ұн пътълъ сеніоріале ші ұн пътълъ сеніоріале ші ұн пътълъ датъ спре фолоосіпъ, ұн пътереа § 3 din артіклъ de фадъ.

5) Пътълъ че одатъ ва фі datъ спре үсчфркътъ саѣ фолоосіпъ кътъ църані, нъ ва нътѣ пічі odinібръ съ маї фіе ұнпърдітъ къ обоарсле сеніоріале; елъ ва гревві съ ръшъе totъдеаина ұн үсчфркътъ ла църані ұн скимъ din партеа честорѣ din үртъ а зпорѣ фърѣ, саѣ de слажбе ші лакърѣ персонале, саѣ ұн вані (оброкъ) ші ұн патъръ.

6) Кътімеа пътълъ кареле се дъ къ ачестъ кіпъ спре фолоосіпъ църапілорѣ, къ скопѣ de a се acігра траівлъ лорѣ ші de a ұнлесні ла ұнделініреа даторілорѣ лорѣ фісікале кътъ статъ ші кътъ пропріетарѣ, ва требві съ фіе реглъматъ дъпъ кондіције ші обічеівріле локълъ шчл.

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ШІ МОЛДАВІА.

Букрещті. *Despre ne'пвоіёда че domnеште ұн сінгъл комісіонеі европене компоне din 7 тетбрілі комісарі ші репрезентанті аі челорѣ шепте пътері ші петрекъторі ла Букрещті афарътѣ маї de апріе үртъбрелі:*

Dіванеле ad хокъ, се є єдікъ челе дозъ ұнпърі націонале маї пайті de a лорѣ десфачере трімісеръ ла комісіонеа европенъ кътѣ впъ рапортъ, ұнпърі каре ачелеаш се провокъ ші се разімъ не трактателе ші капітълъчвіле че с'ар афла ұнкеіете ші ұнфіндате ұнпре Пріпчіпате ші ұнпре Поргъ, фъръ ұнпъ ка съ алътъре лъпгъ рапортъ ачеле трактате ші капітълъчві. Ұн үртъареа ачесті пашъ аі dіванелорѣ Порта търческъ не вржнѣ а ші nіmіkъ decspre екісіотіңа зпорѣ асеменеа трактате ші капітълъчві а протестатѣ ұн контра рапортърілорѣ ешіте ұн ачестъ фелъ dela dibane, декіаръндѣ totъодатъ, къмъ а стътълъ първреа да воінда Сълатапълъ ка съ dea кончесіонілі прівілещірѣ ла провінціїле каре се цінъ de ітипері 1848 лві, фъръ ұнпъ ка ачелеаш съ аібъ каракторѣ de трактате ші капітълъчві, de каре се потъ ұнкеіе пітілъ ұнпре статърі пеатърпътіре зпеле de кътъ алtele.

Ла ұнчопътѣ претенсіонеа dіванелорѣ прівітіре ла трактате ші капітълъчві нъ аі фостъ въгатъ пічі ұнптр'о самъ de кътъ комісіонеа европенъ; акътъ ұнпъ чеваш катъ тързілъ комісіонеа totъ ар воі съ зпопъ чітателе докхтіпте ла о маї deapропе черчетаре. Комісарії Прісіеі ші aі Rysciei era de пърере, къ комісіонеа съ чёръ ачеле трактате dela гъверп. локалъ (deла каре локалъ? din үпір de ачілеа, орѣ dela челъ търческъ?), ла каре требве съ се афле ұн пъстраре. Din контръ комісарії Францеі ші aі Capdinieі се темъ, къмъ інтереслъ ачелъ гъверпъ ва фі фъръ ұндоіель, ка елъ съ dea афандѣ ачеле dokhtіntе, съ ле ціпъ аскънсе, съ ле ші nіmіcескъ; deчі ачелеаш съ се чёръ маї біпе dela dibane, decspre каре нъ ұнкапе пічі о ұндоіель, къмъ се ворѣ гръбі а ле скоте ла лакъпъ ші але продъче ұн фада комісіонії европене. Търчія пегъ, прекът с'а zicъ маї ұнсвсъ, кіаръ екісіотіңа ачелорѣ трактате. De алъ шарте комісарії Аз-стріеі ші Британіеі зпіт de ачеле пърере, къмъ ачеле трактате, ұнпре орѣ че ұнпредібрърѣ нъ ар маї фі de пічі впъ фолосъ ла десквркътіра касеі молдаво-ромънешті. — (Dанъ „Banderep“ Nr. 40.)

Пъбліклъ челъ маї пріченътірѣ din Пріпчіпате се афль форте ұнгріжатъ. Andelvngata търънpare a deslegърії касеі Пріпчіпателорѣ, ачеле старе пеплъкътъ, къмъ амъ зіче dintre дозъ скаж-не —, ұнбзліреа авторѣ евенімінте поэзъ ші імпортанте (бывъ бръ атентатълъ, ръсбоівлъ din Херцеговіна, концептрапе тъска-ліорѣ ұнпре Ністру ші Прѣтѣ), каре факъ ка Пріпчіпате съ се

dea еаръш бітърї, чіле штіе пъпъ қындѣ, — тóте ачестеа адагъ ші ұнтърескъ гріжа de віторѣ, дісгъстъ інітеле ші акрескъ перъвдараа ұнпеліорѣ. (Kr. Zeit.)

— (Лунгестрапеа din нод а капелеі ротънешті din Парісъ.) Штітѣ есте, къмъ дъпъче ла Парісъ петрекъ de маї тълдї anі кътѣ 100 пъпъ ла 200 ші маї тълдї ротъпъ, атътѣ ствденгі кътѣ ші фамілії ұнпреді, апоі ачеіаш ка de патрѣ апі ұнпокъче аѣ кътігатѣ дрентълъ de a'ші deckide ұн ачела къпіталъ а лакълі о капель ротънепескъ, пептърка съ нъ маї фіе сілдї а черчета капела ръсескъ, ұнде нъ потъ ұнпелене сервіціалъ дъмнезеескъ, апоі ұн anі din үртъ с'аѣ афлатѣ маї тълдї бінепфакторі, с'аѣ фъкътѣ ші колекте ұн фавбреа ачелеіаш; еаръ маї deapропе чітімѣ ұн жэрпала despre үртъброеа дървіре ші ұнгестрапе адевіріорѣ de o реленіосітате ші патріотістъ форте парѣ алъ знеі коконе din Moldova. Штіреа релатів ла ачела danie съпъ:

„O кокоанъ din Ромънія de песте Мілковъ, ворнічеса Елена Гречеанъ, пъскътъ Diamandi, дървеште пріп актѣ формалъ, ші ұн віацъ ұнпъ, капелеі ротънене din Парісъ:

- 1) Жұтътате din тошіа Попенії.
- 2) Каселе ші шагазійе din Іаші.
- 3) Bia din үнгутълъ Теккчій.
- 4) 150 капете de віте марі ші тічі.
- 5) 7000 галбені.

Спра а се zidi ұн Парісъ о бісерікъ ротънепескъ ші апоі а се da ne totъ anлѣ о съмъ отържътъ ствденгілорѣ din Парісъ пе-ғауыдї, каріл ворѣ теріта ачесті ажаторѣ пріп ствдіе ші пріп піртареа лорѣ чеа въпъ.

Маї фачешъ къпоскътѣ чітіторілорѣ поштре къ пърітеле Ioan-nikie Ebantiac, din жудецълъ Мышчелъ, a трімісі Domnulъ Iorga-Dan, діректорълъ впії пенсіонатѣ din Беккремшті, doi копії орфані спре a'ші ашъза ұн стабіліментълъ фондатѣ de D. Iorga-Dan, ш'а де da totъ че ле ва требві, атътѣ пептъръ отвділ кътѣ ші пептъръ ұнвештъптаре, „ашеъндѣ“ ка ші ne чейламдї пенсіонарі, ұнпъръ тоате,“ къмъ зіче къчерпіклъ пърінте ұн епістола са, трімі-дъндѣ totъdeodатъ ші костялъ anлѣ ұнпъръ de гадені поғъ-зечі.

Асеменеа фапте факъ опбре авторілорѣ лорѣ. Amъ dopi ка съ аветѣ маї adecea окасіонеа de a чіта пътеле персоанелорѣ, че штідѣ а'ші ұнпредізіңа атътѣ de побілѣ авереа лорѣ.“

Iashii. „Kölner Zeitung“ ші дъпъ ачелъ жэрпала ші ал-теле пъблікъ впілъ артіклъ фуріосъ, прівіторѣ ла чёрта ші дъштъ-піа тътъраскъ, кареа de впілъ anлѣ ұнпокъче с'а ескатѣ ші декріде ла Іаші ұнпре бърбадій шкіолелорѣ. Zікъ „K. Z.“ ші къ елъ че-делалте орѣ кътѣ ворѣ вреа ұн фавбреа зпія ші спре апъсареа челеілалте персопе с'а ші партітіе, пъбліклъ ұнпъ с'а інформатѣ ші пъпъ акътъ despre ачела dixonі гредбесъ форте bine, de ші фъръ пікъ de жэрпала; totъодатъ елъ пріп фінвілъ сълъ інстінктѣ афлъ de тълтѣ ісворълъ ръвілъ ші нъ а ліпсітѣ а kondamna din totъ съфлегълъ ші din totъ къщетълъ сълъ ne аdevърадій үрзіторі аі ръвілъ.

Ачестъ ұнпредікъере de кътърарі есте прекът се паре, маї үржбесъ ші маї скірбітре, ұнпъ ші de кътѣ чеа dintre Търпъві dela anі 1843/4. Се пітіе ка лакъма съ нъ фіе маї скъпітѣ ұнпъ de nedançі ші de тоці сечій теоретічі din веқвілъ de міжлокъ? Се пітіе ка noі nічі пъпъ ұн ачестъ бръ съ нъ фімѣ ұн старе de a осебі по аdevърателе алвіе din търпіторі?

— Пе шкіолеле din Moldova требве съ закъ впілъ фелъ de фертекъ; центркъ ачелеаш ұнпъ de къндѣ къ консіліарілъ ръсескъ кавал. A. Стврза dela Odeca, пе каре Ryscia ұнлъ denunçioе цепералъ інспекторѣ алъ шкіолелорѣ Moldovei, adікъ dela an. 1843 ұнпокъче пічі ръпаосъ нъ шіаѣ афлатѣ, пічі a се organica defini-tivѣ нъ с'аѣ пътътѣ. Пе атвпчі опіпізпеа пъблікъ чеерае къ totъ-адінсълъ, ка шкіолеле атбелорѣ къпітале съ се къръде de търпі-торѣ, катедреле съ скапе de къдіва ігнорандї, каріл ажкесесеръ din капръ ne катедръ, прекът ші de впілъ омепі лепеші, каріл ұші фъчеса бреле de прелекікъне пъті de допъ ші челъ тълтѣ одатъ ne септътънъ. Din контръ ръпосатълъ консіліаріе et Komп. i се пъреа, къ ротъній ar фі ұнвъдатѣ преа престе тъ-съръ тълтѣ ші віпе, ұнпътѣ еї ка тъпе ворѣ фіе сілдї съ факъ din бішні ұнвъдатѣ впілъ артіклъ de негодъ, сълъ транспортеze къ къръде спре a лакъма ұн тіеънпопте ші пъпъ ла Камчатка, се є къ корабіа ұн ръсърітѣ спре a реставра шкіола ші бібліотека александризъ прѣпѣдіте de сарачені, ші маї ұнскрѣтѣ спре a лакъма ne тоці барбарі din ръсърітѣ ші тіеънпопте. Ұн зілеле постре с'аѣ фъкътѣ еаръш алте петълду 8 тірі de modъ. — Чіне черпе тоатъ zioa, нъ вреа съ фрътъките пічі de къшъ.

Чі moldovені съ фіе тарѣ ұнкредінъ; съ нъ се спъріе déкъ впілъ органіонѣ de алтінтреле таре сімтѣ дәрерѣ марі ші се свърколеште тълтѣ, пъпъ съ пітъ сенара ші скоте ръвілъ, пърб-іеле ші оріче спръкъчнѣ din съпеле сълъ. —

